

Державний вищий навчальний заклад  
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»  
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

Проректор \_\_\_\_\_  
“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2019 року



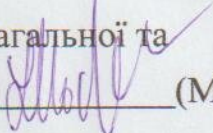
## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### Логіка

перший (бакалаврський) рівень  
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки  
спеціальність 053 – «Психологія»

Робоча програма «Логіка» для студентів за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальністю 053 «Психологія», 5 вересня 2019 року - 8 с.

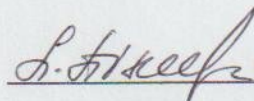
Розробники: Гнатюк Я. С. доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, к. філос. наук, доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної психології. Протокол від "29" серпня 2019 р. № 1  
Завідувач кафедри загальної та клінічної психології  (Москалець В.П.)

"29" серпня 2019р.

Схвалено методичною комісією філософського факультету. Протокол від "15" жовтня 2019 р. № 2

Голова

 (Пілецька Л. С.)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): «Психологія»	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		<b>Семестр</b>	
Загальна кількість годин – 90		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,45 самостійної роботи студента – 2,63	Освітній рівень: «Бакалавр»	<b>Лекції</b>	
		12 год.	4 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		18 год.	6 год.
		<b>Лабораторні</b>	
		<b>Самостійна робота</b>	
		60 год.	80 год.
		<b>Індивідуальні завдання:</b> год.	
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –  $32/22=1,45$

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Логіки» є розкриття змісту основних положень теорії міркувань та застосування цієї теорії в психологічній практиці.

Основними цілями вивчення дисципліни «Логіки» є формування у студентів цілісного світогляду та мислення, оволодіння студентами сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері соціально-поведінкових наук, отримання необхідного обсягу теоретичних психологічних знань, набуття практичних навичок консультування, аналізу психологічних концепцій і теорій, ознайомлення студентів із засобами аналізу міркувань та аргументацій.

#### **Загальні та спеціальні компетентності:**

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, самогенно.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

#### **Програмні результати навчання:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР7. Рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

**знати :**

- теоретичні основи міркувань;
- предмет і методи «Логіки»;
- основні форми і закони логіки;
- табличні визначення логічних сполучників;
- метод таблиць істинності;
- склад і види суджень;
- правила розподіленості термінів;
- традиційну силогістику;
- виводи логіки висловлювань;
- види понять та відношення між ними;
- теорію дефініції;
- основи теорії аргументації.

**вміти :**

- застосовувати теорію висловлювань і суджень в психологічній практиці;
- бути критичним і самокритичним;
- приймати обґрунтовані рішення;
- використовувати теорію імен і понять в аналізі концепцій та теорій;
- послуговуватися силогістичною теорією у психологічних дослідженнях;
- застосовувати теорію індукції при формуванні психологічних гіпотез і версій;
- залучати теорію доведення і спростування при обґрунтуванні емпіричних і теоретичних психологічних положень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен  
**знати:** що вивчає логіка; теорію судження; поняття; міркування.  
**вміти:** перевіряти правильність побудованих міркувань.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1. Специфіка логіки.**

##### **Тема 1. Предмет і метод логіки**

Визначення логіки. Логіка і металогіка. Традиційна та сучасна логіка.  
 Мова логіки. Мова логіки висловлювань. Мова логіки предикатів.  
 Формалізація в логіці. Логічні числення. Натуральні та аксіоматичні числення.  
 Нормативний характер логіки. Критерії правильності міркувань. Логічна форма і логічний закон. Логічна культура юриста.

#### **Змістовий модуль 2. Судження і поняття.**

##### **Тема 2. Теорія суджень**

Теорія множин і терміни судження. Синтаксис природної мови та структура судження. Функціональний аналіз мовних виразів. Імена як іменні функції. Висловлювання як пропозиційні функції.

Прості судження. Якість і кількість судження. Стверджувальні і заперечні судження. Одиничні, часткові і загальні судження. Загальностверджувальні,

загально заперечні, частковостведжувальні і частковозаперечні судження.

Складні судження. Кон'юнкція. Слабка і сильна диз'юнкція. Імплікація. Матеріальна імплікація. Формальна імплікація. Логічне впливання. Еквіваленція. Логічна рівносильність.

Відношення між судженнями. Порівнювані і непорівнювані судження. Сумісні і несумісні судження. Відношення повної сумісності. Відношення часткової сумісності. Відношення логічного підпорядкування. Відношення протилежності. Відношення суперечності. Закон тотожності. Закон несуперечності. Закон виключеного третього.

### **Тема 3. Теорія понять**

Ім'я і поняття. Предметне і смислове значення імені. Принципи відношення іменування. Види імен. Неточні і неясні імена. Однозначні і багатозначні імена. Прості і складні імена. Неописові і описові імена. Конкретні і абстрактні імена. Множинні і одиничні імена. Загальні і власні імена. Порожні, одноелементні і багатоелементні імена.

Зміст і обсяг поняття. Види понять. Порожні і непорожні поняття. Одиничні і загальні поняття. Збірні і незбірні поняття. Конкретні і абстрактні поняття. Відносні і безвідносні поняття. Позитивні і негативні поняття. Відношення між поняттями. Відношення тотожності, підпорядкування та перетину. Відношення співпідпорядкування, протилежності та суперечності.

### **Тема 4. Теорія дефініції і систематизації**

Визначення поняття та його структура. Реальні і номінальні визначення. Явні і неявні визначення. Прийоми подібні до визначень. Правила визначень. Основні і похідні правила визначень.

### **Змістовий модуль 3. Силогістика і аргументація.**

#### **Тема 5. Традиційна силогістика**

Міркування, його характерні риси. Виводи і доведення. Числення. Логіка висловлювань як числення.

Визначення традиційної силогістики. Позитивна і негативна силогістика. Перетворення, обернення і протиставлення. Простий силогізм, його фігури і модуси. Правила термінів, правила засновків і особливі правила фігур. Складні, скорочені і складноскорочені силогізми.

#### **Тема 6. Виводи логіки висловлювань**

Суто умовні виводи. Умовно-категоричні виводи. Розділово-категоричні виводи. Умовно-розділові виводи.

#### **Тема 7. Імовірність, індукція і гіпотеза**

Імовірність та її інтерпретації. Виводи статистичної індукції. Виводи узагальнювальної індукції. Виводи неузагальнювальної індукції. Гіпотеза і версія. Робоча і наукова гіпотеза. Описова і пояснювальна гіпотеза. Загальна і часткова гіпотеза. Методи побудови і перевірки гіпотез та версій.

#### **Тема 8. Аргументація і критика**

Аргументація, її епістемічний і комунікаційний аспекти. Складники аргументації. Прогресивна і регресивна аргументація. Дедуктивна і правдоподібна аргументація. Пряма і побічна аргументація. Емпірична і теоретична аргументація.

Критика та її види. Деструктивна, конструктивна і комбінована критика. Правила і помилки щодо аргументації і критики.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	
<b>Модуль 1</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Специфіка логіки</b>												
Тема 1. Предмет і метод логіки	24	2	2			20	12	2				10
Разом за змістовим модулем 1	24	2	2			20	12	2				10
<b>Змістовий модуль 2. Судження і поняття</b>												
Тема 2. Теорія суджень	13	2	4			7	14	2	2			10
Тема 3. Теорія понять	11	2	2			7	15					15
Тема 4. Теорія дефініції і систематизації	8		2			6	15					15
Разом за змістовим модулем 2	32	4	8			20	44	2	2			40
<b>Змістовий модуль 3. Силогістика і аргументація</b>												
Тема 5. Традиційна силогістика	11	2	4			5	2		2			
Тема 6. Виводи логіки висловлювань	7		2			5	10					10
Тема 7. Імовірність, індукція і гіпотеза	8	2	2			4	10					10
Тема 8. Аргументація і критика	8	2				6	12		2			10
Разом за	34	6	8			20	34	2	2			30

змістовим модулем 3												
Усього годин	90	12	18			60	90	4	6			80

### 5. Теми семінарських занять для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет і метод логіки	2
2	Теорія суджень	4
3	Теорія понять	2
4	Теорія дефініції і систематизації	2
5	Традиційна силогістика	4
6	Виводи логіки висловлювань	2
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	2
	Усього годин	18

### 6. Теми семінарських занять для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет і метод логіки	
2	Теорія суджень	2
3	Теорія понять	
4	Теорія дефініції і систематизації	
5	Традиційна силогістика	2
6	Виводи логіки висловлювань	
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	2
	Усього годин	4

### 7. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод логіки	20
2	Теорія суджень	7
3	Теорія понять	7
4	Теорія дефініції і систематизації	6
5	Традиційна силогістика	5
6	Виводи логіки висловлювань	5
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	4
8	Аргументація і критика	6
	Усього годин	60

### 8. Самостійна робота для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Предмет і метод логіки	10
2	Теорія суджень	10
3	Теорія понять	15
4	Теорія дефініції і систематизації	15
5	Традиційна силогістика	
6	Виводи логіки висловлювань	10
7	Імовірність, індукція і гіпотеза	10
8	Аргументація і критика	10
	Усього годин	80

### 9. Індивідуальні завдання

Розв'язування тестових і логічних завдань.

### 10. Методи навчання

Словесні методи: лекція, пояснення; наочні: ілюстрація, демонстрація.

### 11. Методи контролю

Тестові завдання, усне опитування, контрольні роботи.

### 12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				Змістовий модуль № 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
8	8	8	9	9	9	9	8	8	8	8	8	100

### 13. Методичне забезпечення

Гнатюк Я. С. Завдання з логіки та методики їх розв'язання / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2007.

### 14. Рекомендована література

#### Базова

Гнатюк Я. С. Основи логіки / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2009.

Гнатюк Я. С. Сучасна символічна логіка / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2010.

Дуцяк І. З. Логіка / І. З. Дуцяк. – К.: Знання, 2010.

Карамишева Н. В. Логіка (теоретична і прикладна) / Н. В. Карамишева. – К.: Знання, 2011.

Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна) / А. Є. Конверський. – К.: ЦУЛ, 2004.

Мозгова Н. Г. Логіка / Н. Г. Мозгова. – К.: Каравела, 2011.

Хоменко І. В. Логіка / І. В. Хоменко. – К.: Абрис, 2004.

#### Допоміжна

Ивлев Ю. В. Логика / Ю. В. Ивлев. – М.: Проспект, 2009.

Кузина Е. Б. Логика в кратком изложении и упражнениях / Е. Б. Кузина. – М.: Изд-во МГУ, 2000.

Символическая логика: Учебник / Под ред. Я. А. Слинина, Э. Ф. Караваева, А. И. Мигунова. – СПб.: Изд-во СПбУ, 2005.